

Запобігання та виявлення академічного плагіату: системи виявлення подібностей (формування критеріїв відбору)

Главчева Юлія Миколаївна,
заступник директора бібліотеки НТУ «ХПІ»,
glavcheva@khpі.edu.ua, тел. (057)707-66-88

*XIV Міжнародна методична школа-семінар
«Сучасні педагогічні технології в освіті»
1-3 лютого 2017 року*

*Чим чесніше людина, тим менше вона
підозрює інших в безчесності*

Марк Туллій Цицерон

ПЛАГІАТ

(в академічній сфері) — публікація чужого тексту під власним іменем або запозичення його фрагментів без зазначення джерела.*

ВИДИ ПЛАГІАТУ

РЕПУБЛІКАЦІЯ

РЕПЛІКАЦІЯ

РЕРАЙТ

ФАЛЬСИФІКАЦІЯ

ДОСЛІВНИЙ
ПЛАГІАТ

МОЗАІЧНИЙ
ПЛАГІАТ

ВІДСУТНІСТЬ ПОСИЛАНЬ
НА ПРЯМІ ЦИТАТИ

НЕАДЕКВАТНЕ
ПЕРЕФРАЗУВАННЯ

ПОЄДНАННЯ ВЛАСНОГО
ТА ЗАПОЗИЧЕНОГО
ТЕКСТУ БЕЗ ЦИТУВАННЯ
ДЖЕРЕЛ

КОПІЮВАННЯ ЧУЖОЇ
НАУКОВОЇ РОБОТИ ТА
ПРИВЛАСНЕННЯ
РЕЗУЛЬТАТІВ ПРАЦІ

СПИСУВАННЯ
ПИСЬМОВИХ
РОБІТ ІНШИХ
СТУДЕНТІВ

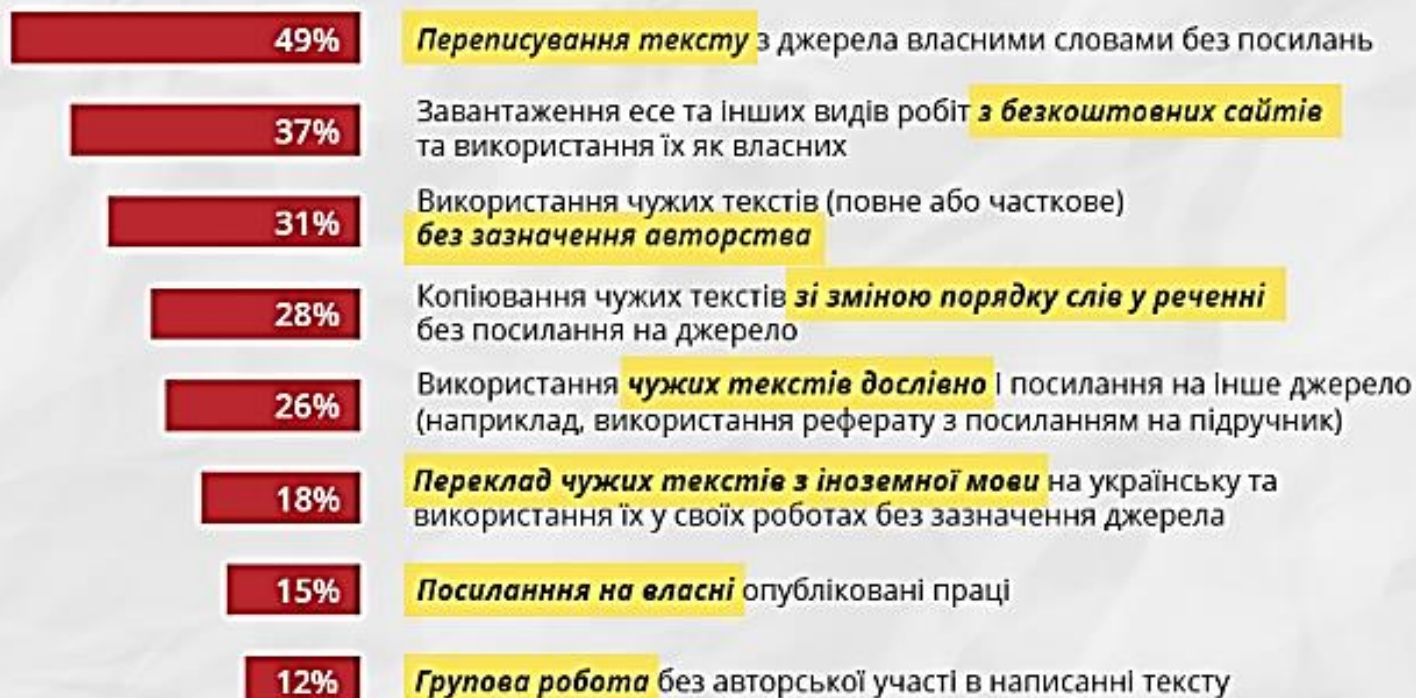
ЗГАДУВАННЯ
ДЖЕРЕЛА
БЕЗ ПОСИЛАННЯ

Епідемія
академічного
плагіату в
цифрах

(опитування)

Статистика академічного плагіату в Україні

Що з перерахованого ви використовуєте під час навчання?

Чи інформують вас / інформуєте ви про основні критерії виявлення плагіату?

Опитування 1 928 студентів та 374 викладачів в рамках дослідження Східноукраїнського Фонду соціальних досліджень на тему "Академічна культура українського студентства: основні чинники формування та розвитку".

Аналітичний центр CEDOS провів глибинне інтерв'ю 17 членів Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти

<http://cedos.org.ua/uk/osvita/natsionalne-ahentstvo-iz-zabezpechennia-iakosti-vyshchoi-osvity-choho-ochikuvaty-vid-novostvorenoho-orhanu>

1. Поняття академічного плагіату

Складності пов'язані з <...> нечітким визначенням явища плагіату загалом:

- *Питання плагіату дуже широке. І його не можна ось так ось: тут взяв цитату, тут не взяв, то плагіат, то не плагіат.*

Першочерговим завданням Комітету з питань етики та Агентства загалом розробити чітке визначення плагіату в тій чи іншій сфері

2. Способи боротьби

- створення національного репозитарію
- є нагальним створення за державним замовленням національної програми «Антиплагіат», до якої будуть підключені усі ВНЗ та наукові установи
- поширення серед студентів принципів академічної чесності, зокрема впровадження курсу академічної доброчесності/основ написання наукових робіт та проведення роз'яснювальних робіт
- важливість нормативно-правового регулювання: як може бути доведений плагіат та як оскаржений, які передбачаються відповідальність та санкції
- покарання, інше

Роботи починаються 😊

Наказ МОН України 23/11/2016 № 1417 «[Щодо
робочої групи зі створення та введення в експлуатацію
Національного репозитарію академічних текстів](#)»

<http://old.mon.gov.ua/files/normative/2016-11-29/6512/nmo-1417.pdf>

«Доручено Голові робочої групи Шевцову А.Г. забезпечити розроблення проекту Положення про Національний репозитарій академічних текстів та Плану заходів щодо створення та введення в експлуатацію національного репозитарію академічних текстів.»

<http://aphd.ua/zatverdzheno-sklad-robocho-hrupu--zi-stvorennia-ta-vvedennia-v-ekspluatatsiiu--natsionalnoho-repozytariiu-akademichnykh-tekstiv/>

Проект сприяння академічній доброчесності в Україні – SAIUP

Місія Проекту

- Системні зміни у вищій освіті України, від яких виграють всі учасники академічного процесу – студенти, викладачі, університети.
- Формування нової академічної культури, яка базуватиметься на довірі, чесності, прозорості, реальному навчанні, справжній науковій роботі.

АКАДЕМІЧНА ЧЕСНІСТЬ ЯК ОСНОВА СТАЛОГО РОЗВИТКУ УНІВЕРСИТЕТУ

Страница 1 из 234

<http://www.saiup.org.ua/resursy/antyplagiatni-systemy>

Основи академічного письма

Академічна чесність як основа сталого розвитку університету

Раді представити нещодавно виданий збірник статей «Академічна чесність як основа сталого розвитку університету», видання якого стало можливе завдяки підтримці U.S. Embassy Kyiv Ukraine та Проект сприяння академічній доброчесності в Україні - SAIUP Раді представити нещодавно виданий збірник статей «Академічна чесність як основа сталого розвитку університету».

Переглянути

Закон України «Про вищу освіту»

Розділ V

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ Стаття 16. Система забезпечення якості вищої освіти

8) забезпечення ефективної системи **запобігання та виявлення академічного плагіату** у наукових працях працівників вищих навчальних закладів і здобувачів вищої освіти;

Розділ VI

ВИЩІ НАВЧАЛЬНІ ЗАКЛАДИ Стаття 32. Принципи діяльності, основні права та обов'язки вищого навчального закладу

3. Вищі навчальні заклади зобов'язані:

- 1) вживати заходів, у тому числі шляхом запровадження відповідних новітніх технологій, щодо **запобігання та виявлення академічного плагіату** в наукових роботах наукових, науково-педагогічних, педагогічних, інших працівників і здобувачів вищої освіти та притягнення їх до дисциплінарної відповідальності;

Розділ XI

НАУКОВА, НАУКОВО-ТЕХНІЧНА ТА ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ Стаття 69. Права інтелектуальної власності та їх захист

6. Вищі навчальні заклади здійснюють **заходи із запобігання академічному плагіату** - оприлюдненню (частково або повністю) наукових результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження та/або відтворенню опублікованих текстів інших авторів без відповідного посилання.

Усі системи гарні!
Обирай на смак!

Для чого нам потрібна система виявлення подібностей?

- Перевірка заради перевірки? 😊
- Отримати коректний результат?
- Покращити якість академічних робіт?
- Сприяти академічній доброчесності?
- Забезпечити якість наукових праць?
- Захистити авторські права?
- Зайняти персонал? 😊

Мета

- Підвищення якості академічних робіт
- Підвищення якості наукових журналів та збірок наукових праць
- Запобігання плагіату

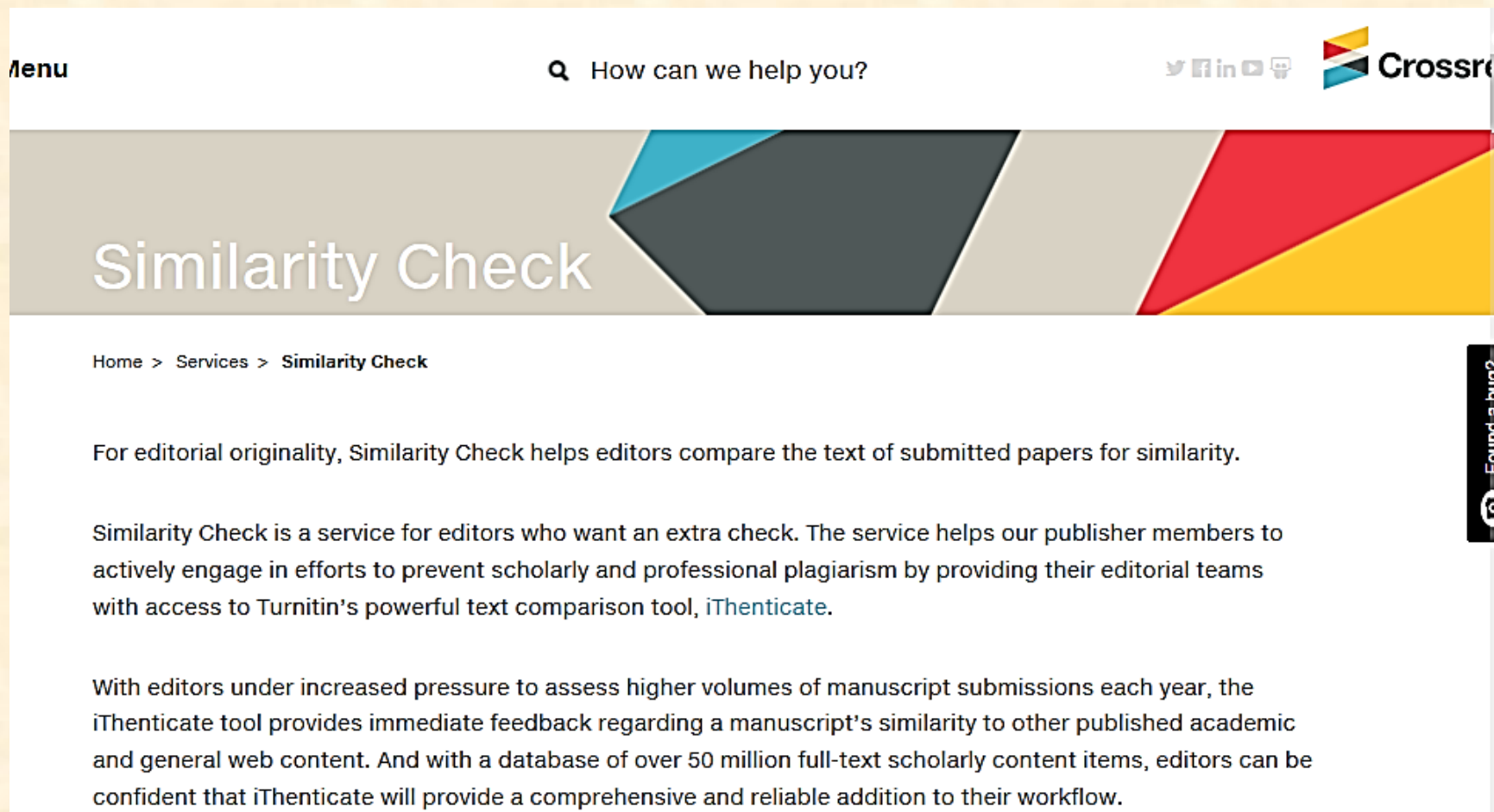
Шляхи запобігання

- Навчання академічній доброчесності
- Використання систем виявлення академічного плагіату для перевірки робіт

Об'єкти перевірки

- Дипломні роботи (перевірка за внутрішньою базою)
- Дисертаційні роботи (перевірка за внутрішньою базою та Інтернет)
- Статті, подані до друку в видання НТУ «ХПІ» (перевірка за внутрішньою базою та Інтернет)

Ініціатива CrossRef - Similarity Check якість наукових видань

The image is a screenshot of the CrossRef Similarity Check webpage. The header features a 'Menu' link on the left, a search bar with the text 'How can we help you?' in the center, and social media icons (Twitter, Facebook, LinkedIn, YouTube, and GitHub) along with the CrossRef logo on the right. Below the header is a large banner with the text 'Similarity Check' in white, set against a background of overlapping geometric shapes in blue, grey, red, and yellow. Under the banner, a breadcrumb trail reads 'Home > Services > Similarity Check'. The main content area contains three paragraphs: the first states that Similarity Check helps editors compare submitted papers for originality; the second describes the service as an extra check for editors, mentioning its integration with Turnitin's iThenticate tool; the third explains that the tool provides immediate feedback on manuscript similarity to a database of over 50 million academic and web content items. On the far right edge of the screenshot, there is a vertical black bar with the text 'Found a bug?' and a bug icon.

Menu

How can we help you?

Twitter Facebook LinkedIn YouTube GitHub CrossRef

Similarity Check

Home > Services > Similarity Check

For editorial originality, Similarity Check helps editors compare the text of submitted papers for similarity.

Similarity Check is a service for editors who want an extra check. The service helps our publisher members to actively engage in efforts to prevent scholarly and professional plagiarism by providing their editorial teams with access to Turnitin's powerful text comparison tool, [iThenticate](#).

With editors under increased pressure to assess higher volumes of manuscript submissions each year, the iThenticate tool provides immediate feedback regarding a manuscript's similarity to other published academic and general web content. And with a database of over 50 million full-text scholarly content items, editors can be confident that iThenticate will provide a comprehensive and reliable addition to their workflow.

Found a bug?

Особливості систем – приклад критеріїв оцінки

1. Ресурсна база

- ✓ Внутрішня база організації (об'єднана база вузів користувачів системи)
- ✓ Інформація в Інтернет

2. Власний алгоритм перевірки

3. Спосіб завантаження текстів (файлів)

4. Процедура використання в організації (ролі, власні кабінети)

5. Окрема Процедура звірки друкованої та електронної версії

6. Звіт про перевірку

- ✓ Кількісні показники подібності
- ✓ Посилання на подібні джерела

7. Авторитетність компанії, практичний досвід роботи, клієнти.

Звіти перевірки текста* різними системами

№ системи	показник	Кількість представлених посилань
1	98,5 % (подібність) 98,5 % (подібність)	1 (правильне)
2	100 % (оригінальність)	0
3	86, 13 (оригінальність) 13,87 (подібність)	35

*Системи перевіряли однаковий фрагмент тексту
запозичений в Інтернет

Приклад оцінки систем за критеріями*

№ системи	Внутрішня БД	Перевірка Інтернет	Власний алгоритм перевірки	Спосіб завантаження текстів	Процедура використання в організації	Окрема процедура звірки друк. та електр. версії	Чисельний показник	Посилання на копії
1	+	+	+	+	+	+	+	+
2	-	+	-	+	-	-	+	+
3	+	+	+	+	-	-	+	+

*Критерії можна оцінювати кількістю балів, визначити вагу кожного критерія

Ключову роль в НТУ «ХПІ» у тестуванні систем виявлення подібностей відіграє каф. Інтелектуальних комп'ютерних систем.

Вибір системи необхідно проводити за результатами практичного тестування та на основі порівнянь оцінки за визначеними критеріями!

Звіт системи перевірки документів на плагіат є підставою для прийняття відповідальних рішень державними екзаменаційними комісіями, спеціалізованими вченими радами, редакційними радами наукових видань.

- Тестуйте
- Порівнюйте
- Вибирайте
- Довіряйте
- Використовуйте

Главчева Юлія Миколаївна,
заступник директора бібліотеки НТУ «ХПІ»,
glavcheva@khpі.edu.ua, тел. (057)707-66-88

*XIV Міжнародна методична школа-семінар
«Сучасні педагогічні технології в освіті»
1-3 лютого 2017 року*